

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2008. év május hó 15. napján** megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 14.B.440/2007/12. számú ítéletét I. r. és II. r. vádlottak tekintetében **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság 2008. január 14. napján kelt 14.B.440/2007/12. számú ítéletében I. r., II. r. és III. r. vádlottakat az ellenük társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és testi sértés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költség az államot terheli.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a következő:

A vádlottak a vádbeli időben a rendőrségen teljesítettek szolgálatot, melynek vezetője rendőr törzssászlós volt. A csoportnak 2006. szeptember 19. napjáról 20. napjára virradó éjjel az volt a feladata, hogy a térről a körúton a kereszteződés felé az engedély nélkül összegyűlt tömeg kiszorítását végző rendőri csapaterőnek nyújtson segítséget - a körúttal párhuzamos utcában haladva akadályozza meg a körútról kiszorított tömeg mellékutcából való visszaszivárgását és a rendőri csapaterő hátába kerülését -, azon személyeket emelje ki és állítsa elő, akik a tömegoszlatást végző rendőri erőt kövekkel, üvegekkel dobálták, illetve bármely más módon megpróbálták megakadályozni a tömegoszlatást végző rendőri tevékenységet.

E feladat végrehajtása során 02:45 óra körüli időben a körút és az xy utca kereszteződésében a csoport tagjai közül néhányan észlelték, hogy a sértett a tömegosztatásban résztvevő rendőrök felé a helyszínen talált köveket és üvegeket dobál, majd egy kordont próbál az úttest közepére húzni, hogy ezzel megakadályozza a tömeggel szemben bevetett vízágyú haladását.

A csoportvezető utasítást adott a sértett kiemelésére. A bevetési csoport futva közelített a sértett felé, aki a csoportnak háttal éppen a kordont húzta az úttest felé, ezért nem észlelte a felé közeledő rendőröket. A sértettet a III. r. vádlott és egy rendőr törzsőrmester, a bevetési csoport egy másik tagja megragadta és behúzta az egység tagjai közé. A behúzó személyek mögött lévők a sértettet a földre fektették és miközben úgynevezett „sün alakzatot” vettek fel, a csoport tagjai közül személy szerint nem azonosítható, de legalább három rendőr a földre kerülő sértett fejét 2-3 alkalommal megütötte, vagy megrúgta; bal combját, annak felső harmadában legalább 3; felső testét a mellkas jobb oldalán legalább 1; a has jobb oldalán legalább 2 alkalommal megrúgta.

Ezt követően a II. r. vádlott a földön hasra fektetett sértett testére térdelt, majd kezait megragadva hátra helyzetbe megbilincselte, miközben az I. r. vádlott a sértett lábait leszorítva nyújtott segítséget a II. r. vádlottnak a bilincseléshez. A megbilincselte sértettet felállították, ekkor észlelték, hogy vérző sérülése keletkezett, ezért mentőt hívtak hozzá. A rendőri jelentést az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottak készítették. A rendőri jelentésben a sértett bántalmazásáról nem tettek említést, azt rögzítették, hogy sérülései agresszív ellenállásból keletkeztek.

A bántalmazás következtében a sértettnek - az elsőfokú bíróság által részletesen leírt - 8 napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok részletes értékelése eredményeként azt állapította meg, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak nem azért helyezték védekezésre képtelen állapotba a sértettet, hogy társaiknak bűncselekmény elkövetéséhez nyújtsanak segítséget, hanem azért, mert utasítást kaptak a sértett kiemelésére és előállítására, ezt a feladatot pedig szakszerűen hajtották végre. Ezzel szemben a sértettet a sün alakzat felvétele előtt be nem azonosítható rendőrök bántalmazták, ütötték és rugdosták. Kétséget kizáróan azonban nem lehetett megállapítani, hogy a vádlottak ezt látták volna. Ezzel szemben az megállapítható volt, hogy a bilincselés során nem történt bántalmazás.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést mindhárom vádlott terhére a bűnösség megállapítása érdekében. Az ügyész álláspontját írásban azzal indokolta, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak a sértett földre kényszerítésével, védekezésre képtelen állapota fenntartásával, a bántalmazás elhárításának megakadályozásával szándékosan segítséget nyújtottak ismeretlen társaiknak a sértett bántalmazásához, ezért bűnsegédként követték el a Btk. 226. §-ába ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétségét és a Btk. 170. § (1)

bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés második fordulata szerint minősülő védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntettét.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.157/2008. számú átiratában a III. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést visszavonta, egyebekben a tényállás azzal történő kiegészítését indítványozta, hogy a sértett földre vitelében a II. r. vádlott is részt vett, megbilincselésére - földre vitelére, kezeinek, lábainak lefogására - a bántalmazással egy időben került sor. Ebből pedig az következik, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak a sértett lefogásával - legalább eshetőleges szándékkal - segítettek a sértettet bántalmazó ismeretlen társaikat. Indítványozta ezért, hogy e vádlottakat a Fővárosi Főügyészség indítványában írt cselekményekben mondja ki bűnösnek a másodfokú bíróság és velük szemben felfüggesztett börtönbüntetést szabjon ki.

A Fővárosi Ítéltábla 3. számú végzésében megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a III. r. vádlottal szemben 2008. év április hó 1. napján jogerőre emelkedett.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész a tényállás kiegészítését indítványozta a II. r. vádlott elismerésével egyezően, hogy a sértett földre vitelében részt vett. Annak a véleményének adott hangot, hogy a sértett bántalmazása a bilincseléssel egyidőben történt, mivel a kívülálló tanúk szerint a rendőrök a földön fekvő sértettet rugdalták. Indítványozta a vádlottak bűnösségének megállapítását és büntetés kiszabását.

Az I. r. és a II. r. vádlottak védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. A sértett egy jogsértő utcai megmozdulásnak volt a részese, aki felszólítás ellenére nem hagyta el a területet. Nem vitás, hogy az ellene történt intézkedés során a II. r. vádlott részt vett a földre vitelben, mert a sértettet azért helyezték védekezésre képtelen állapotba, mivel kényszerintézkedést kellett vele szemben alkalmazni. Feladatukat szakszerűen látták el, az eshetőleges szándékkal történő segítségnyújtás nem állapítható meg a vádlottak terhére, csupán feltételezés a vádhatóság részéről. Nem bizonyítható, hogy a vádlottak a bilincselés közben látták volna, hogy más bántalmazza a sértettet.

Az I. r. és a II. r. vádlottak az utolsó szó jogán megismételték, hogy ártatlanok.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett I. r. és II. r. vádlottak tekintetében bírálta felül az ügyészi fellebbezéssel sérelmezett ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárását. Ennek során a vádlottak, a tanúk kihallgatásakor az eljárási törvényben szabályozott figyelmeztetéseket alkalmazta és nyilatkoztatta a vádlottakat arra vonatkozóan, hogy hozzájárulnak-e a sértett ellen folytatott büntetőeljárásban tanúként tett vallomásuk ismertetéséhez.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a vád tárgyává tett cselekményre tömegosztatás keretében került sor, ami eleve kizárta az eseménykor jelen lévő valamennyi személy felderítését és a büntetőeljárásban való meghallgatását. A nyomozó hatóság azonban felderítette azokat a tanúkat, akiknek a vallomása jelentőséggel bírt a vádlottak cselekményének megítélésében. Ezen tanúkat - a sértettet, az intézkedést végrehajtó rendőröket, illetve kívülálló érdektelen személyeket - az elsőfokú bíróság meghallgatta. A különböző előadásait lényegében amnéziával megokoló sértett elmeorvosi vizsgálatát rendelte el annak megállapítására, hogy a nyilatkozata szerinti eszméletvesztéses állapot mennyiben idézhetett elő memóriazavart; emlékezete visszatérhet-e, ha igen hogyan stb. A Fővárosi Bíróságnak valamennyi lényeges bizonyíték a rendelkezésére állt a döntése meghozatalakor.

A Fővárosi Bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen, az ésszerűség és a logika szabályainak szem előtt tartásával körültekintően és lelkiismeretesen mérlegelte. A szükséges körben alaposan és színvonalasan teljesítette indokolási kötelezettségét, számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, illetve mely bizonyítékokat miért vetett el. Ahogyan erre a Fővárosi Ítéletábrla is utalt, meggyőző érvekkel fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy miért nem fogadható el a sértett bírósági tárgyaláson tett vallomása, illetve az egyébként érdektelen tanú önmagának is ellentmondó nyilatkozatai közül mely részeket vetett el, illetve miben fogadta el a tényállás megállapításakor.

A történeti tényállást a másodfokú bíróság a Be. 352. § (2) bekezdés a./ pontja - az iratok tartalma - alapján kisebb körben az alábbiak szerint kiegészítette:

- Az I. r. vádlott rendészeti szakközépiskolában folytatott tanulmányait alkalmas minősítéssel 2002. júniusában fejezte be. Ezt követően 2002. július 1-jei hatállyal kinevezésre került a rendőrség állományába járőrnek, mely szervezeti elemnél tanulóként gyakorlati idejét is töltötte és ahol azóta is teljesíti szolgálatát. 2004. első negyedévében TK alapozó képzésen vett részt, melyet eredményesen elvégzett. A végzett szakmai munkája, magatartása, elméleti és gyakorlati felkészültsége alapján 2007. január 1-jei hatállyal járőri kinevezésére, egyben soron kívüli előléptetésére került sor. Járőrvezetői kiképzését követően számos képzésben, továbbképzésen vett részt: 2007. márciusában a speciális fegyver kezelői oktatáson vett részt, az előírt lögyakorlatokat sikeresen végrehajtotta; 2007. május 30-án az éjjellátó készülék alkalmazásával kapcsolatos képzést eredményesen teljesítette; a speciális Nissan Patrol 3.0 DI típusismereti továbbképzés követelményeinek is eleget tett 2007. novemberében.
- Nevezett a kapott parancsokat, utasításokat a megadott határidőre a legjobb tudása szerint hajtja végre. Szolgálati munkája megfelelő, az általa foganatosított intézkedések dokumentálásában fejlődött, az intézkedései szakszerűsége emelkedett. A szolgálattal járó fizikai és pszichikai megterheléseket jól bírja, annak ellenére, hogy fizikailag nem erős testalkatú. Öltözete, megjelenése kultúrált, ápolat. Felszerelési tárgyait rendben tarja. Az

elmúlt időszak alatt nőtt önállósága, határozottsága, hely- és személyismerete. Ügyintéző gépkocsivezetőként balesetmentesen közlekedik. Családi élete rendezett, feleségével lakik, jelenleg közös gyermeküket várják.

- A II. r. vádlott rendőr törzsőrmester a rendészeti szakközépiskolán folytatott tanulmányait kiválóan alkalmas minősítéssel 2003. júniusában fejezte be. Ezt követően 2003. július 1-jei hatállyal kinevezésre került a rendőrség állományába járőrnek, mely szervezeti elemnél tanulóként gyakorlati idejét is töltötte, és ahol azóta is teljesíti szolgálatát. Magatartásával kapcsolatban gond, probléma nem merült fel. A kapott parancsokat, utasításokat maradéktalanul végrehajtja. Megjelenése ápolat, alakias. Felszerelési tárgyait nagy gonddal óvja, kezeli. A rendészeti szakközépiskolán szerzett elméleti tudását a gyakorlati feladat végrehajtások során jól alkalmazza. Szolgálatellátásával kapcsolatban panasz, bejelentés nem érkezett. Káros szenvedélye nincs.

2006. október 1-től engedéllyel, munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt létesített mozgóőri tevékenység végzésére, főiskolai tanulmányai finanszírozása céljából. 2004/2005. tanévben levelező tagozaton megkezdett tanulmányait a tavalyi évben eredményesen befejezte, diplomát nyelvvizsga hiányában nem kapott. Családi élete rendezett, feleségével albérletben lakik. (A Fővárosi Ítéltábla által beszerezett parancsnoki vélemény adata.)

- Az elsőfokú ítélet 4. oldal harmadik bekezdés második mondatának első mondatrészét - „*A behúzó személyek mögött lévő a sértettet a földre fektették...*” - azzal egészíti ki, hogy a II. r. vádlott is részt vett a sértett földre fektetésében.

- Kétséget kizáróan nem volt megállapítható, hogy a földre kerülő sértett bántalmazásában - ütlegetésében, rugdosásában - az I. r. és a II. r. vádlott részt vettek volna. Az sem volt megállapítható, hogy látták volna a sértett azon bántalmazását, melyet az elsőfokú ítélet 4. oldal harmadik bekezdés második mondatának második mondatrészében rögzít.

Az ítéltábla a kiegészítést a Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakkal egyezően a II. r. vádlott ténybeli elismerő vallomására alapította (nyomozati iratok 271. oldal, 8. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal). Az elsőfokú ítélet a bizonyítékok értékelése körében (20. oldal utolsó bekezdés első mondata) csak utalt arra, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak tekintetében nem volt megállapítható, hogy részt vettek volna a sértett ütlegetésében, rugdosásában. Ugyancsak a bizonyítékok értékelésénél rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. és a II. r. vádlottak nem észlelték azt, hogy társaik szükségtelenül bántalmazzák a sértettet (27. oldal). Nem mellőzhető azonban e megállapításoknak a történeti tényállásban történő rögzítése.

A kiegészített tényállás a másodfokú felülbírálat alapját képezte. A megalapozott tényállás alapján a Fővárosi Bíróság törvényesen mentette fel a vádlottakat az ellenük emelt vádak alól, mert nem látta kétséget kizáró módon bizonyítottnak, hogy a sértett sérelmére elkövetett bűncselekményeket a vádlottak valósították meg.

Cselekményük értékelésénél azonban nem mellőzhető a sértettel szemben alkalmazott intézkedés jogszerűségének vizsgálata. Ennek körében megállapítható, hogy a sértettel szemben alkalmazott intézkedésre törvényesen került sor, mert az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (Rtv.) 33. § (1) bekezdés a./ pontja, 47. §-a, 58. §-a alapján jogszerűen történt a sértett elfogása. A cselekmény elkövetésekor hatályban lévő, tehát a vádlottak intézkedésekor irányadó 3/1995. (III.1.) BM rendelet a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról 51. § (2) bekezdése alapján a rendőr kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti. Ezen általános szabály szem előtt tartásával kerülhetett sor az egyes nevesített kényszerítő eszközök alkalmazására (53-68. §). Az I. r. és a II. r. vádlottak e jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével intézkedtek a sértettel szemben, aki a tömegmegmozdulás során bűncselekmény megalapozott gyanúját megvalósító cselekményt követett el. Elfogására, ezen belül földre vitelére és megbilincselésére törvényesen került sor, az előbbi vádlottak ebben való részvétele, illetve tanúsított magatartása nem kifogásolható.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a sértettet a bíróság nem jogerős ítéletével felfegyverkezve, csoportosan elkövetett hivatalos személy elleni erőszak bűntette miatt végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte.

Kétséget kizáróan megállapítható ugyanakkor az is, hogy a földre kerülő sértettet a fenti rendelkezések megsértésével ütlegelték, rugdosták az eljárás során fel nem deríthető személyek.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítélőtábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján, mint törvényes döntést helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2008. év május hó 15. napján

***. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró***

***. Mató Ágnes s.k.
bíró***

A Fővárosi Bíróság 14.B.440/2007/12. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 1.Bf.92/2008/7. számú végzése folytán az I. r. és a II. r. vádlottakkal szemben jogerős!

B u d a p e s t, 2008. év május hó 15. napján

*. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke*

Kiadmány hitelül:

tisztviselő